

computerschaak

HET AMERIKAANSE VIERTALLEN-TOERNOOI 1984

In 1980 speelde in het Amerikaanse teamtoernooi (viertallen) een computerteam mee onder naam 'Future Schach'. Op het FIDE-kongres in 1981 hield wijlen prof. Euwe in het Centraal Comité een visioneel pleidooi voor het aanvaarden van computers in de samenleving en in het bijzonder in de schaakwereld. Euwe pleitte ervoor dat een computerteam zou deelnemen aan de Olympiade. "Het was een van de meest indrukwekkende toespraken die ik Euwe ooit heb horen houden", aldus de toenmalige secretaris-generaal van de FIDE, mevr. Ineke Bakker, en zij kan hierover bij uitstek oordelen. Toch is het niet doorgegaan destijds: de Algemene vergadering was tegen het unanieme advies, "omdat de mensen bang waren voor hun prestige" (I. Bakker). Hoewel een FIDE-kommissie is ingesteld, is er tot op heden geen voortzetting van de discussie geweest.

Het US Amateur team

In 1984 heeft Amerika opnieuw het voorwout genomen door in het teamtoernooi (aantal deelnemers 172 teams) (Somerset, NJ, 18-20 feb.) een computer toe te laten. Dit team speelde onder de naam 'US Amateur Team' en bestond uit Belle (2203), Nuchess (2054), BeeBee (1869) en B10 (zonder U.SCF-rating). Wereldkampioen Cray Blitz (2e bord!) trok zich op het laatste moment terug wegens voorbereidingen voor de match tegen David Levy (15-18 april). B10 is een afkorting voor Belle 10 seconden.

Resultaten

Het computerteam won 4 van de 6 ontmoetingen (4-0, 1½-2½, 3½-½, 3½-½, 1½-2½, 3½-½). De "persoonlijke" scores met tussenhaakjes de toernooiprestaties luiden als volgt: Belle 5 (2357), Nuchess 4 (2095), BeeBee 4½ (1906), B10 4 (1864). Het is interessant om deze getallen eens te vergelijken met de resultaten van vier jaar geleden: Chess 4.9 4 (uit 6) (2168), Duchess 3 (1762), Belle 3 (1644), Chaos 5 (1946). Hoe zullen de resultaten over vier jaar zijn?

Partijen

Hieronder volgt eerst een overwinning van Belle behaald op de sterkste tegenstander in dit toernooi, daarna zult u zien hoe Belle verslagen kan worden op voorwaarde dat de stelling eenvoudig blijft en er een koningsaanval opgezet kan worden.

Wit: Steve Pozarek (2285)

Zwart: Belle

Viertallenwedstrijd, 2e ronde

1. Pf3 d5 2. c4 e6 3. b3 Pf6 4. Lb2 Le7 5. g3 0-0 6. Lg2 e5 7. e3 Pc6 8. 0-0 d4

Wit heeft de opening (te) rustig opgezet en krijgt nu een achtergebleven d-pion.

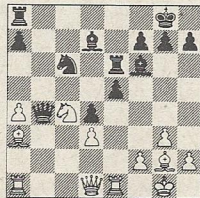
9. exd4 cxd4 10. Te1 Db6 11. d3 Te8 12. Pbd2 Ld7 13. Pe4 e5 14. Pxf6 + Lxf6 15. Pd2 Da5 16. a3 b5 17. b4 Db6 18. cxb5

Na 18. c5 Dc7 19. Pe4 Le7 heeft zwart altijd de mogelijkheid om a5 te spelen; de loper op b2 staat dan slecht en b4 is zwak. Wit verschaft zich nu uitstekende steunpunten en verkrijgt perspectieven voor de loper.

18. Dxb5 19. Pc4 Te6

Op 19., Db8 volgt 20. b5 met kwaliteitswinst.

20. a4 Dxb4 21. La3

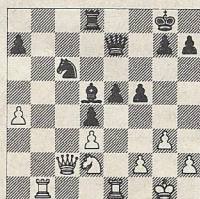
De witte lopers worden zeer actief; zwart kan kwaliteitswinst niet meer verhinderen (21., Db8 22. Lh3 en de loper op d7 hangt). Ook na zwarts antwoord kan de toren niet weg.

21., Db7 22. Lh3 Td8 23. Lxe6 Lxe6 24. Pd6 Dd7 25. Pe4 Le7 26. Lxe7 Dxe7 27. Dc2 Ld5 28. Tab1

Een voor de hand liggende zet, waarschijnlijk schablone-achtig gespeeld door wit die denkt gewonnen te staan met een kwaliteit meer.

28., f5 29. Pd2?

Een regelrechte fout. Na 29. Pc5 houdt wit de kwaliteit meer ofschoon zwart enige tegenkans heeft. De tekstzet geeft zwart de gelegenheid de kwaliteit terug te winnen en het initiatief naar zich toe te trekken.

29., Pb4 30. Txb4 Dxb4 31. Txe5 Dc3 32. Db1

Wit ziet dat de afwikkeling na 32. Dxc3 hem geen kansen biedt; b.v. 32. Dxc3 dxc3 33. Pc4 Lxc4 34. dxc4 e2 35. Te1 Td1 +. Hij probeert daarom nog enkele tactische trukjes. Belle weert ze bekwaam af en geeft zijn tegenstander geen kansen meer.

32., Dxd2 33. Txd5 Txd5 34. Db8 + Kf7 35. Db7 + Ke6 36. Dc6 + Td6 37. De8 + Kf6 38. Df8 + Kg5 39. Dxd6 Dxd3 40. De7 + Kg6 41. De6 + Kh5 42. Df7 + Kh6 43. Dxa7 Db1 + 44. Kg2 De4 + 45. Kf1 g6 46. a5 f4 47. gxf4 d3 48. Kg1 d2 49. Dd7 De1 + 50. Kg2 d1(D). Wit geeft het op. Hoe gemakkelijk een zwartspeler van Belle kan winnen (het spelt tempo bedroeg 50 zetten in 2 uur) toont John Herbst aan.

Wit: Belle

Zwart: John Herbst (2198)

5e ronde

1. e4 e5 2. Lc4 Pf6 3. d4 exd4 4. Pf3 Pxe4 5. Dxd4 Pf6 6. Lg5 Le7 7. Pc3 0-0 8. 0-0 d5 9. Pxd5 Pxd5 10. Lxe7 Dxe7 11. The1 Le6 12. Lxd5 Pc6 13. Lxc6 bxc6 14. Dc3 Tab8 15. Dxc6 Tb6 16. Dc3 Tfb8 17. b3 Da3 + 18. Db2 Dc5 19. De5 Da3 + 20. Kb1 f6 21. Db2 Db4 22. Pd4 Lf7 23. h3 a5 24. f4 a4 25. Dc1 e5 26. Pf5 axb3 27. Pe7 + Kh8 28. cxb3 Lxb3. Wit geeft het op.

De kern van het probleem is dat wit vanaf de 23e zet niet meer weet waar het in deze stelling om gaat (afslaan van de zwarte koningsaanval), aangezien er geen directe dreigingen aanwezig zijn. Het horizontale effect (het schaak met Pc7) zal daar stellig nog toe bijgedragen hebben.

Schrijven over de computers

Met ons stukje over de schaakcomputer hebben we duidelijk in de roos geschoten. Een lezer klaagde steen en been over een miskoop, een andere inzender vond het vanzelfsprekend dat de redactie de voorlichting organiseert, terwijl tenslotte een bestuurslid van de CSVN (Computer Schaakvereniging Nederland) positief reageerde.

De gehele problematiek is overgedragen aan de (nieuwe) redactie - uiteraard, die moet de frequentie en de methode bepalen; desondanks nog wel reeds enkele gegevens die de CSVN verstrekke. Er zijn computers in de prijsklasse f 600 - f 1000 die een rating bezitten van 1800 - 1850; beneden de f 600 zijn er tevens computers die redelijk partij geven.

Inlichtingen via de telefoonnummers:

0.10 - 207.343 (tussen 19-20 uur), 0.20-710710 (tussen 10-12 uur) en 0.85-332.175.

Schakend Nederland - mei 1984

Prof. dr. H.J. van den Herik: Het Amerikaanse viertallentoernooi